

Nr.	Fractie	Vraag	pp.	Programma / onderdeel jaarstukken	Antwoord
1	CDA	Waarom staan in deze tabel in de laatste kolom weer de gegevens van 2024 i.p.v. 2025? In de jaarstukken 2024 stonden wel de juiste gegevens van dat jaar.	36	Regeling beleids-indicatoren	Het klopt dat in de verstrekte versie van de jaarrekening de kolom 2024 nog niet ge-update was. Dat was te kort voor oplevering vastgesteld. In de definitieve jaarrekening is dit gecorrigeerd.
2	CDA	Wanneer wordt er duidelijkheid verwacht over het geschil met de aannemer over de zettingsproblematiek aan de Grietpolderweg?	43	Paragraaf 2 – Weerstands-vermogen en risicobeheersing	Mondeling beantwoord in C&K
3	CDA	Hierbij wordt uitgegaan van de algemene reserve ultimo 2025 van € 33.377K. Waarom wordt dit bedrag niet verhoogd met het jaarresultaat van € 6.317K dat na vaststelling jaarrekening ook wordt toegevoegd aan de algemene reserve?	45	Paragraaf 2 – Weerstands-vermogen en risicobeheersing	Mondeling beantwoord in C&K
4	CDA	Dit is een heldere opsomming van belangrijke ontwikkelingen met financiële impact welke nog niet in de (meer)jarenbegroting zijn opgenomen. Worden deze posten wel opgenomen in de eerstkomende (meer)jarenbegroting 2027 e.v.?	46	Paragraaf 2 – Weerstands-vermogen en risicobeheersing	Mondeling beantwoord in C&K

5	CDA	In de tabel staat als toelichting "indexering". Dit komt niet overeen met de tekst eronder. De aanpassing komt voornamelijk door een geheel andere oorzaak dan indexering. Waarom is gekozen voor de term 'indexering'.	81	Paragraaf 7 – Grondbeleid	Dit is aangepast in de gewijzigde versie van de jaarrekening. De term 'indexering' was niet juist.
9	CDA	Er is zowel een voorziening riolering van € 4.262K als een bestemmingsreserve riolering van € 3.456K. Waarom is dit en wat is het verschil tussen deze twee posten? Waarom zijn er in de bestemmingsreserve riolering geen mutaties in 2025 (en ook in 2024 waren er geen mutaties).	100 & 133	Toelichting op de balans: Passiva / Overzicht mutaties reserves	Mondeling beantwoord in C&K
10	CDA	Graag extra uitleg over de voordelige post 0.8 ter grootte van € 335K, waarvoor een last was begroot van € 3.317K. Dus per saldo een positief verschil t.o.v. de bijgestelde begroting van € 3.652K.	116	Toelichting algemene dekkings-middelen	De voordelige post van € 335K betreft het saldo van treasury. Gesaldeerd met de omvang van de budgettaire ruimte (die ook onderdeel vormt van dit taakveld) vormt dit het voordelig resultaat van €3.652K voordelig.
11	Kern1 1	Onzekerheid neemt toe, gemeente weet niet waar ze financieel aan toe is. Noodzakelijke investeringen worden mogelijk uitgesteld. Over welke bedragen hebben we het m.b.t. gemeentefonds en wat betekent dit voor welke investeringen?	5	Algemene inleiding	Voor het gemeentefonds gaat het met name om jeugd en de effecten van de hervormingsagenda Van Ark. Voor de investering wordt verwezen naar paragraaf 2 Weerstandsvormen en risicobeheersing. In deze paragraaf staan de structurele risico's en nieuwe ontwikkelingen opgenomen. Voor al deze ontwikkelingen moeten nog besluiten worden genomen over de wijze van beheersing, inclusief een doorrekening van de

					mogelijke (financiële) gevolgen voor de meerjarenbegroting.
12	Kern1 1	Samenwerking is geen doel op zich, maar moet meerwaarde opleveren. Met welke criteria wordt die meerwaarde getoetst?	7	Programma 1: Bestuur en regio	Er zijn momenteel geen expliciet vastgelegde toetsingscriteria; de meerwaarde wordt vooral in de praktijk beoordeeld op resultaat, voortgang en ervaren meerwaarde. Dit gebeurt impliciet via reguliere evaluaties, overlegmomenten en formele procedures zoals het vaststellen van zienswijzen. Het expliciteren hiervan zien we als een volgende stap in professionalisering. Ook zijn in de vorige bestuursperiode de speerpunten van Kaag en Braassem in de regio vastgelegd in de Regionale Agenda Kaag en Braassem.

13	Kern1 1	Veel voorbeelden maar toch veel negatieve feedback m.b.t. participatie bij diverse projecten. Is dit wel zo succesvol als geschetst? Wat wordt er gedaan om dit te verbeteren?	9	Programma 1: Participatie en communicatie	Het beeld dat projecten waarbij wordt geparticipeerd niet altijd succesvol of juist erg succesvol zouden zijn, vraagt om enige nuance. De meeste projecten raken tegenwoordig aan complexe (meervoudige) en soms gevoelige opgaven, waarbij belangen uiteenlopen en niet alle wensen tegelijk kunnen worden ingewilligd. Ook zit er wel eens verschil tussen verwachtingen van inwoners en de ruimte die er feitelijk is binnen beleid, wetgeving of financiële kaders. Wanneer die verwachtingen niet volledig op elkaar aansluiten, kan dit leiden tot teleurstelling, zelfs als het proces zorgvuldig is doorlopen. Verder zien we in de praktijk van participatietrajecten dat vaak een zogenaamd responsverschil optreedt: inwoners die ontevreden zijn, laten zich doorgaans nadrukkelijker horen dan inwoners die tevreden zijn of zich herkennen in het proces en de uitkomst. Participatie leidt daardoor niet altijd tot volledige tevredenheid bij iedereen, maar draagt in de praktijk vaak wel degelijk bij aan onder meer beter beleid, breder draagvlak en wederzijds begrip. Het is belangrijk om zowel de positieve ervaringen als de kritische signalen serieus te blijven nemen en daarvan te blijven leren. De ambtelijke organisatie van de gemeente Kaag en Braassem probeert dat te doen op verschillende manieren. De meest recente en verregaande manier is wat we verstaan onder het rolzuiver handelen en denken. Daarmee wordt bedoeld dat we als ambtelijke organisatie - voordat we beginnen met een project, taak of verantwoordelijkheid - eerst goed nadenken over de vraag: wat is onze rol hier? Bij het beantwoorden wordt onderscheid gemaakt tussen de vier rollen die terug te vinden zijn in de Omgevingsvisie (hoofdstuk 1 - inleiding). Het structureel en op gezette tijden afvragen en vervolgens ook zuiver handelen op basis van deze verschillende rollen zou ertoe moeten leiden dat de kans op verwachtingen die uit elkaar liggen, kleiner wordt. Uit onderzoek en gesprekken met dorpen en inwoners heeft het er alle schijn van dat daar de sleutel zit voor wat betreft participatie: duidelijkheid, bij onszelf en ook buiten het gemeentehuis.
----	------------	--	---	--	---

14	Kern1 1	Ondermijning is een toenemend probleem, ook in K&B. Er wordt ook regelmatig door het ministerie van J&V voor gewaarschuwd. Zijn genomen maatregelen voldoende en effectief (gebleken)?	13	Programma 1: Veiligheid en handhaving	Ondermijning vormt een toenemend en complex vraagstuk, ook in Kaag en Braassem. De gemeente werkt hierbij samen met partners zoals de politie en het RIEC en zet onder meer in op toepassing van de Wet Bibob, (integrale) controles en het vergroten van bewustwording binnen de organisatie, evenals onder ondernemers en inwoners. Deze maatregelen hebben de afgelopen jaren bijgedragen aan een betere signalering van risico's en een versterking van de informatiepositie. Tegelijkertijd ontwikkelt ondermijnende criminaliteit zich voortdurend, waardoor de aanpak blijvend moet worden aangepast en versterkt. Het is daarom niet mogelijk om in algemene zin te stellen dat de maatregelen "voldoende en definitief effectief" zijn. Wel is duidelijk dat de ingezette aanpak noodzakelijk is en bijdraagt aan bewustwording, samenwerking en vroegsignalering. Tegelijkertijd blijft verdere versterking van de integrale aanpak nodig om ondermijning effectief tegen te gaan. Daarbij is aanvullende investering in de keten van toezicht en handhaving van groot belang.
15	Kern1 1	Er is gekozen voor renovatie/herbouw van het gemeentehuis op de bestaande locatie. Is scenario nieuwbouw van de baan en wat waren de overwegingen voor deze keuze?	16	Programma 1: Huisvesting	Wij verwijzen graag naar het collegebesluit de dato 15 juli 2025 (inclusief bijlagen) en dan met name bijlage 1. Op 13 juli krijgt de nieuwe raad een overzicht van het proces tot op heden tijdens de C&K.
16	Kern1 1	Vindt u de ingevoerde logiesbelasting terecht gezien het schrale aanbod in Kaag en Braassem?	27	Programma 3 : Recreatie	Het college heeft in opdracht van de gemeenteraad (via het raadsakkoord 2022-2026) een voorstel uitgewerkt om te komen tot de invoering van logiesbelasting. Dit betreft dus uitvoering van een raadsbesluit.

17	Kern1 1	Hoe worden de gemeentelijke kostenontwikkelingen beheerst om de stijging van lokale heffinge beperkt te houden. K&B zit al aan de hoge kant (113%) en stijgingen lijken door te zetten?	38	Paragraaf 1 - Lokale heffingen	Het percentage van 113% is ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Dit gemiddelde wordt berekend nadat alle gemeenten hun begrotingen hebben aangeleverd. Dit maakt anticiperen op dit percentage erg lastig. Het percentage zelf komt tot stand door de woonlasten afvalstoffenheffing, rioolheffing (beide moeten kostendekkend zijn) en het OZB-tarief. Het OZB-tarief is afhankelijk van de WOZ-waarde, waar de gemeente geen invloed op heeft. De gemiddelde WOZ-waarde van een koopwoning lag in 2024 in onze gemeente hoger dan het landelijk gemiddelde. De omvang van de totale WOZ-waarde weegt mee in de uitkering die wij krijgen uit het gemeentefonds.
19	Kern1 1	Overzicht belastingdomein. Kunt u overzicht geven van de ontwikkeling in de laatste 3 jaar?	39	Paragraaf 1 - Lokale heffingen	Als bijlage is een overzicht toegevoegd van de inkomsten belastingdomein van 2023, 2024 en 2025.
20	Kern1 1	Kunt u een indicatie geven van de financiële impact van risico's die zich (mogelijk) voordoen op de middenlange en lange termijn en wat dat kan betekenen voor het weerstandsvermogen?	43	Paragraaf 2 – Weerstandsvermogen en risicobeheersing	Het weerstandsvermogen is primair bedoeld om risico's op de korte termijn (korter dan één jaar) op te kunnen vangen. Ontwikkelingen die zich op de (midden)lange termijn gaan voordoen, moeten daarentegen via de begroting worden beheerst. In die zin zou er dan ook geen effect zijn op het weerstandsvermogen. De financiële impact van de ontwikkeling op (midden)lange termijn worden momenteel inzichtelijk gemaakt en zal leiden tot het maken van keuzes. En die keuzes moeten weer passen binnen een sluitende begroting.
21	Kern1 1	Op welk niveau bevindt zich het integraal risicomanagement, is dat al voldoende geïmplementeerd zodat ook niet financiële risico's (bijv. Fraude) kunnen worden gedetecteerd?	43	Paragraaf 2 – Weerstandsvermogen en risicobeheersing	In paragraaf 2 wordt verwezen naar paragraaf 5, waar dieper wordt ingegaan op het systeem van risicomanagement en de stappen die daarin zijn gezet. Daar staat ook beschreven dat wij jaarlijks een frauderisicoanalyse opstellen. Daarnaast besteden we binnen de verbijzonderde interne controle specifiek aandacht aan deze frauderisico's door middel van

					aanvullende controlewerkzaamheden. Tot op heden zijn er geen gevallen van fraude geconstateerd.
22	Kern1 1	U meldt een weestandsratio van 10,3 wat prima is, maar structurele risico's en ontwikkelingen die gewoon bekend zijn en dus gaan komen zijn niet meegenomen in deze ratio. Hoe zou die er uit zien als ze wel worden meegenomen?	46	Paragraaf 2 – Weerstandsvermogen en risicobeheersing	Zie ook beantwoording van vraag 20: het weerstandsvermogen is niet bedoeld om (midden)lange-termijnrisico's structureel mee op te vangen. Deze risico's en ontwikkelingen moeten worden verwerkt in een sluitende meerjarenbegroting, zodat de financiële effecten tijdig en structureel kunnen worden ingepast.
23	Kern1 1	Verduurzaming/renovatie gemeentehuis, is hier een kostenraming van?	47	Paragraaf 2 – Weerstandsvermogen en risicobeheersing	Wij verwijzen graag naar het collegebesluit de dato 15 juli 2025 (inclusief bijlagen) en dan met name bijlage 1 voor een globaal financieel overzicht op basis van de massastudie. Op 13 juli krijgt de nieuwe raad een overzicht van het proces tot op heden tijdens de C&K.
24	Kern1 1	IT-ontwikkelingen. Mede door ontwikkelingen AI gaat dit bijzonder hard, maar er wordt m.i. weinig rekening mee gehouden in de meerjarenbegroting. Kunt u hier een reden voor geven en is hier aanpassing op te verwachten?	47	Paragraaf 2 – Weerstandsvermogen en risicobeheersing	In de organisatie wordt AI in de vorm van Co-Pilot al gebruikt. In 2026 wordt er nader onderzoek uitgevoerd naar een verdere implementatie van AI op specifieke onderwerpen. Uit het onderzoek volgt een businesscase met bijbehorende kosten. Indien nodig zal hiervoor budget aangevraagd worden bij de raad.

25	Kern1 1	Is de groei (2025 tov 2024) van 9,8FTE niet heel fors en kunt u daar de noodzaak van uitleggen? Hoeveel inhuur is er in beide jaren geweest en wat waren de kosten daarvan?	61	Paragraaf 5 - Bedrijfsvoering	De groei van 9,4 fte (2025 tov 2024) op basis van de aangepaste jaarrekening betreft de invulling van vacatures. In een aantal gevallen betreft dit de invulling van langer openstaande vacatures. De invulling past binnen de door de raad goedgekeurde formatie. Inhuur 2024 bedroeg € 3,086 mln.; inhuur 2025 bedroeg € 2,775 mln. De inhuur is niet direct in fte uit te drukken. De hoofdlijn is dat de inhuur wordt afgebouwd wanneer de vacature is ingevuld met een vaste medewerker.
26	Kern1 1	Cyclus. Betekent de toetreding van 5 nieuwe gemeenten ook efficiëntie- en kostenvoordeel voor K&B en andere deelnemende gemeenten?	70	Ontwikkelingen verbonden partijen	Cyclus geeft aan aan een efficiencyvoordeel te verwachten vanaf 2027. De hoogte hiervan is nog niet bekend. Dit betekent overigens niet dat de totale kosten voor de afvalinzameling en verwerking zullen dalen, aangezien er ook kostenverhogende elementen zijn, zoals de hoge brandstofprijs, de CO2 heffing en de verbrandingsbelasting.
27	Kern1 1	Resultaten van grondexploitaties zijn onderhevig aan grote schommelingen, jaarlijkse resultaten daardoor heel onzeker. Wat gaat hier mis? Is het beleid van de gemeente wel toereikend gezien de forse verliezen?	80	Paragraaf 7 - Grondbeleid	We hebben te maken met langjarige gebiedsontwikkelingen, waarbij allerlei verschillende ontwikkelingen van invloed kunnen zijn op afwijkingen. Gezien de schaal, omvang en looptijd van gebiedsontwikkelingen kunnen kleine afwijkingen vervolgens een groot effect hebben. Dit is inherent aan gebiedsontwikkeling. In 2025 hebben zijn er keuzen gemaakt die van invloed zijn op de resultaten. Deze zijn echter niet volledig te wijten aan de onzekerheid in gebiedsontwikkelingen, maar zijn ook het gevolg van administratieve keuzen, zoals het splitsen van de voorzieningen in de grondexploitatie Grietpolder.
28	Kern1 1	Waarom is bij de grondexploitatie Grietpolder de investeringskosten voor de verenigingen uit die exploitatie gehaald?	81	Paragraaf 7 - Grondbeleid	Om verschillende administratieve redenen. De kosten van de investeringen in clubgebouwen en voorzieningen van verenigingen zijn geen kostensoorten die thuis horen in een grondexploitatie. Deze kosten dienen ook administratief op een andere manier (fiscaal) te worden verantwoord. Dit heeft geleid tot de splitsing ultimo 2025.

29	Kern1 1	Er is ten aanzien van borgstellingen een correctie van 561K toegepast op de beginbalans. Waarom zijn die borgstellingen afgegeven en vanwaar die correctie?	90	Jaarrekening	De borg-/garantstellingen waarop een correctie is toegepast op de beginbalans; betreft borg-/garantstellingen die zijn afgegeven aan sportverenigingen en inwoners inzake hypotheke. Reden dat de borg-/garantstellingen hiervoor destijds zijn afgegeven is (zie toelichting in de jaarstukken blz 104) : Garantie sportverenigingen In het verleden stond de gemeente garant voor de leningen van sportverenigingen. Dat beleid is inmiddels aangepast. Met de maatschappelijk vastgoed lening kunnen verenigingen nu lenen tegen lasten die vergelijkbaar zijn met de gemeentelijke financiering (BNG). Garantie inwonershypotheke De gemeentegarantie was een garantie van een gemeente voor de hypotheekschuld van een woningeigenaar in de gemeente. Met ingang van 1995 is het stelsel van de gemeentegarantie vervangen door de Nationale Hypotheek Garantie. De regeling bestaat niet meer en dit betreft de hypotheke van vóór de nieuwe NHG. Reden dat er een correctie van 561k is toegepast op de beginbalans is (zie toelichting in de jaarstukken blz 90) : Uit de accountantscontrole 2024 is gebleken dat de gemeente borg/garant staat voor diverse partijen, waaronder sportverenigingen en inwoners inzake hypotheke; waarbij het saldo van de borg- en garantstelling per ultimo 2024 onvoldoende onderbouwd was. Reden hiervoor is dat de Rabobank geen medewerking heeft verleend aan het verzoek van de gemeente om hier nadere informatie over te verstrekken; vanwege privacy redenen.
----	------------	---	----	--------------	--

(zie pagina 10 voor de rest van de beantwoording)

Ondertussen heeft de gemeente de sportverenigingen zelf benaderd voor benodigde informatie.

Voor wat betreft inwoners inzake hypotheek waar de gemeente garant voor staat; gaat de gemeente uit van de ontvangen bevestigingen van banken/ Stater ten tijde van opstelling van de jaarrekening. Hiermee wordt voorkomen dat een aantal borg- en garantstellingen als onzeker aangemerkt worden door de accountant. Met een correctie in de beginbalans 2024 van € 561k, wordt de stand van de borg- en garantstellingen met terugwerkende kracht nu correct weergegeven.

30	Kern1 1	Wat zijn de totale verwachte verliezen op de bouwgrondexploitatie (reserve en voorziening) eind 2025 en in juni 2026?	99/ 100	Jaarrekening Toelichting op de balans: Passiva	Dit volgt uit Paragraf 7 van de jaarrekening, pagina 81 en 84. Totale benodigde voorziening vanwege verliesgevende grondexploitaties betreft EUR 6,9 mio. Totale reserve is 3,86 mio. Dit betreft een deel risico reserve voor grondexploitaties en deel specifieke reserveringen.															
31	Kern1 1	Is er een overzicht van bedragen (afzonderlijk en totaal) van de niet uit de balans blijkende verplichtingen?	104/ 105	Jaarrekening Niet uit de balans blijkende verplichtingen	<table><tr><td></td><td>Bedrag jaar t</td><td>Bedrag jaar t-1</td></tr><tr><td>Borg- en garantstellingen</td><td>53.496.000</td><td>56.576.000</td></tr><tr><td>Overige NUBBV</td><td>15.842.027</td><td>20.016.110</td></tr><tr><td>Totaal</td><td>69.338.027</td><td>76.592.110</td></tr></table>					Bedrag jaar t	Bedrag jaar t-1	Borg- en garantstellingen	53.496.000	56.576.000	Overige NUBBV	15.842.027	20.016.110	Totaal	69.338.027	76.592.110
	Bedrag jaar t	Bedrag jaar t-1																		
Borg- en garantstellingen	53.496.000	56.576.000																		
Overige NUBBV	15.842.027	20.016.110																		
Totaal	69.338.027	76.592.110																		
					Zie bijlage voor samenstelling overige NUBBV 2025.															
32	Kern1 1	Hoe groot is het (verwachte) bedrag wat de gemeente nu moet bijstorten voor verplichte deelname in het eigen vermogen van de VOF Braassemerland?	105	Jaarrekening Niet uit de balans blijkende verplichtingen	Voor de gebiedsontwikkeling Braassemerland is een liquiditeitsprognose opgesteld. Deze prognose dient als basis van de te verwachten bijstortingen. Periodiek wordt deze prognose geactualiseerd op basis van feitelijke uitgaven en werkelijke voortgang van de gebiedsontwikkeling. Op basis hiervan worden dus ook de benodigde stortingen en terugstortingen geactualiseerd. Voor 2026 is de verwachting dat circa EUR 5,4 miljoen moet worden gestort. Afhankelijk van de voortgang van andere werkzaamheden en kosten zullen deze stortingen na verkoop gronden in 2027 grotendeels weer terug worden ontvangen. Grondexploitatie Braassemerland is budgetneutraal, wat inhoudt dat alle stortingen uiteindelijk weer terug worden gestort. Over de stortingen ontvangt de gemeente een rente.															

33	Kern1 1	Loopt de gemeente het risico dat de financiële impact uit de langlopende verplichtingen groter is dan de bedragen die opgenomen zijn onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen?	105	Jaarrekening Niet uit de balans blijvende verplichtingen	Langlopende verplichtingen zijn gebaseerd op overeenkomsten. In de regel zijn de lasten bekend. In paragraaf 2 weerstandsvermogen en risicobeheersing is weergegeven welke risico's de gemeente loopt bij een aantal gemeenschappelijke regelingen.
34	Kern1 1	Wat is de oorzaak van de niet voorziene stijging van plankosten Braassemerland?		Mondeling gesteld in C&K	Vanwege alle ontwikkelingen die spelen rond de gebiedsontwikkeling Braassemerland is er sinds 2025 opgeschaald in de gemeentelijke inzet, begeleiding van deze gebiedsontwikkeling. Op dit moment ligt enerzijds de focus op de afronding, voorbereiding en uitvoering van fasen (1 tot en met 5) en anderzijds op de planontwikkeling van de komende fasen (7 tot en met 11). Ook wordt voorzien dat de gebiedsontwikkeling een langere doorlooptijd en dus langer inzet benodigd zal hebben. Dat heeft geleid tot hogere raming van plankosten. Deze kosten landen in de gemeentelijke grondexploitatie Braassemerland. De verwachting is wel dat nadat de planontwikkeling van fase 7 tot en met 10 is afgerond er een afbouw kan plaatsvinden van inzet. Tot die tijd zal de benodigde begeleiding vanuit de gemeente hoog blijven.

35	D66	Hoe verhouden de kosten voor Jeugdzorg in Kaag en Braassem zich tot de kosten in andere gemeenten, waarbij de ene casus logischerwijs duurder is dan de andere?	Mondeling gesteld in C&K	Het is inderdaad belangrijk te erkennen dat jeugdzorgkosten per casus sterk kunnen variëren, afhankelijk van de complexiteit en intensiteit van de zorgbehoefte. Ook is het een gegeven dat 1 of meerdere gezinnen met zeer complexe zorgvragen in een (kleinere) gemeente als Kaag en Braassem direct (zichtbare) impact hebben op de omvang van de totale kosten jeugdzorg. Het afgelopen jaar heeft Kaag en Braassem te maken met een aanzienlijk aantal (grote gezinnen, gezinnen met 4-8 kinderen) met zeer complexe en zware casuïstiek. Dit zijn gezinnen waar onder andere zeer intensieve ambulante (soms in combinatie met verblijf) specialistische zorg wordt ingezet. Met de inzet van deze intensieve zorgvormen, passend bij de zorgbehoefte maakt dat de kosten voor jeugdzorg in Kaag en Braassem aanzienlijk toenemen. In basis zijn kosten Jeugdzorg in Kaag en Braassem in grote mate vergelijkbaar met soortgelijke gemeenten. Echter gezinnen zoals hierboven beschreven maakt dat de kosten Jeugdzorg in Kaag en Braassem toenemen en in totaliteit dus negatief afwijken van vergelijkbare en omliggende gemeenten.
36	Groep Mooren	Wanneer wordt de overeenkomst gesloten met EMM waarbij de verantwoordelijkheid van de kunstgrasvelden wordt overgedragen naar de vereniging? Waarom is dit nog niet gebeurd? Gaan bij EMM dezelfde uitgangspunten gelden als bij de overige verenigingen?		Zoals in september 2025 is gedeeld, zijn de gesprekken met E.M.M. '21 eind 2025 opgestart. Deze gesprekken lopen nog in verband met de werkzaamheden en oplevering van het sportpark. Het doel is om de overeenkomst in 2026 af te sluiten. Hierbij gelden dezelfde uitgangspunten als bij de overige verenigingen.

37	Groep Mooren	Ik ontvang graag de business case van het zwembad RV?	Er bestaat geen separate businesscase van het zwembad. Net als in de oude situatie draagt de gemeente de lasten van het gebouw. En net als in de oude situatie maakt het beheer en de dagelijkse exploitatie van het nieuwe zwembad onderdeel uit van de bedrijfsvoering van het Sportbedrijf.
38	Groep Mooren	Ik ontvang graag van fase 4 sportpad het energie concept?	In de oorspronkelijke planvorming was het idee om alle gebruikers op het Sportpad energetisch aan elkaar te koppelen tot één integraal energieconcept. Dit werd intern aangeduid als 'fase 4', een informele werknaam voor het onderzoek naar dit gezamenlijke energieconcept. Bij de verdere uitwerkingen is steeds gebleken dat dit vanwege technische complexiteit en wet- en regelgeving niet haalbaar is. Elke gebruiker op het sportpad behoudt of krijgt daarom een eigen energievoorziening die voldoet aan de geldende duurzaamheidseisen. Gebruikers die direct rondom Kineo zijn gesitueerd, zullen wel gedeeltelijk energie of warmte met Kineo delen.
39	Groep Mooren	Ik ontvang graag de opgestelde overeenkomst met WY Wonen wat betreft de Skave Huse NW?	Het college heeft de samenwerkingsovereenkomst met WyWonen voor de Scheve Huisjes niet vastgesteld, vanwege een mogelijke koerswijziging van de nieuwe raad en het nieuwe college.

40	Groep Mooren	Ik ontvang graag het overzicht van; Aantal jeugdigen met jeugdhulp vanuit het lokale team op peildatum 2025 Aantal jeugdigen met specialistische jeugdhulp Aantal mensen met een bijstandsuitkering	Aantal jeugdigen met specialistische jeugdhulp - Peildatum 1 januari 2025: 322 actieve cliënten - Peildatum 1 januari 2026: 360 actieve cliënten Aantal jeugdigen bij het lokale jeugd- en gezinsteam: - Peildatum 1 januari 2025 aantal actieve cliënten 189 - Peildatum 1 januari 2026 aantal actieve cliënten 236 Aantal inwoners met een bijstandsuitkering: - Peildatum 1 januari 2025: 345 uitkeringsgerechtigden (278 uitkeringen) - Peildatum 1 januari 2026: 329 uitkeringsgerechtigden (265 uitkeringen)
41	Groep Mooren	Hoeveel kinderen zijn thuiszitter geweest van school in 2025?	De definitie van thuiszitter is een leerling die staat ingeschreven op school, maar tenminste 3 maanden achtereen geen onderwijs volgt. De belangrijkste oorzaak dat leerlingen langere tijd niet naar school gaan, zijn psychische problemen. Gedurende het schooljaar 2024/205 waren er bij bureau leerrecht 328 thuiszitters, waarvan 7 uit Kaag en Braassem.
42	Groep Mooren	Wat zijn de kosten geweest voor het innen van logiesbelasting in 2025	Deze kosten zijn meegenomen in de herziene Dienstverleningsovereenkomst Uitvoering Belastingtaken die in het eerste kwartaal van 2025 door zowel het college van Alphen aan den Rijn als Kaag en Braassem ondertekend is. Zoals in de achtergrondinformatie van het raadsvoorstel invoering logiesbelasting gemeld bedragen de structurele kosten voor de heffing en inning van logiesbelasting € 27.000,- (bij ongewijzigd beleid).
43	Groep Mooren	Graag uitleg waarom grafrechten van 89810 naar 130235 zijn gestegen?	De extra inkomsten ontstaan met name door verlenging van bestaande grafrechten (21K) en meer aankoop van graven dan in 2024 (8K). Het restant zijn diverse posten die iets hoger zijn in 2025 t.o.v. 2024.

44	Groep Moore n	Kwijtscheldingsbeleid; Graag uitleg van de grote verschillen 2025 tov 2024	Het gaat om het aantal aanslagbiljetten. In 2024 konden wij de aanslag Diftar niet combineren met de aanslagen gemeentelijke heffingen 2024. Dit kwam omdat Diftar achteraf werd opgelegd voor belastingjaar 2023. Softwaretechnisch kon dit niet. Met ingang van 2025 kon dit echter wel. Nu is de aanslag tegelijk opgelegd met de reguliere aanslagen over 2025. Dit betekent dus voor de kwijtscheldingen van Diftar, dat het in 2024 nog om dubbele aanslagbiljetten ging en voor 2025 inmiddels niet meer. De kwijtscheldingsbedragen zelf ontlopen elkaar niet zo heel veel.
45	Groep Moore n	Waarom wordt het risico met de zzp mensen niet geregeld?	Sinds het moment dat de Belastingdienst is gestart met de handhaving van de Wet DBA, heeft de gemeente ingezet op het minimaliseren van alle risico's rondom schijnzelfstandigheid. Zo wordt iedere vorm van inhuur verplicht getoetst aan de hand van negen vastgestelde criteria. Wanneer uit deze toetsing blijkt dat er een risico bestaat op schijnzelfstandigheid, schrijft het gemeentelijk beleid voor dat inhuur van zzp'ers niet is toegestaan. De naleving hiervan wordt periodiek getoetst via interne controles. In het kader van het convenant met de Belastingdienst vinden daarnaast regelmatig gesprekken plaats over de toepassing van de Wet DBA en de wijze waarop wij deze beheersen. Tot op heden hebben onze werkwijze en de uitgevoerde controles niet geleid tot discussie met de Belastingdienst. Tegelijkertijd geldt dat het weerstandsvermogen is bedoeld om mogelijke risico's financieel op te vangen. Er blijft immers altijd een kans bestaan dat de Belastingdienst op enig moment, met terugwerkende kracht, anders oordeelt over onze beoordeling in een specifieke casus. Mocht dat zich voordoen, dan is het weerstandsvermogen beschikbaar om de financiële gevolgen daarvan op te vangen.

46	Groep Mooren	Een toename van 208 bomen in 1 jaar tijd, waar zijn die bomen in 2025 geplant?	Onderhoud kapitaalgoedern	De toename komt met name door het opnemen in het beheerareaal van de nieuwbouwwijken in Roelofarendsveen (De Poelen en WestEnd).
47	Groep Mooren	Een afname van 154 kolken, waar zijn de kolken exact verwijderd?	Onderhoud kapitaalgoedern	Binnen de gemeente wordt waar mogelijk en gewenst steeds vaker gekozen voor meer water retentie in tegenstelling tot water afvoer. Een logisch gevolg is dat er dan minder kolken worden toegepast na een reconstructie. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de Drechtlaan in Leimuiden. Daarnaast is er in 2024 een nieuwe, geautomatiseerde wijze van tellen doorgevoerd die gelinkt is aan het beheersysteem. Hierdoor is het areaal scherper in beeld. Dat wil zeggen dat we steeds scherper in beeld hebben hoeveel kolken we echt hebben. Deze twee zaken bij elkaar verklaren de afname van het totaal.
48	Groep Mooren	Een toename van 8 gemalen, wat is de reden dat de gemeente 8 gemalen rijker is geworden?	Onderhoud kapitaalgoedern	Dat komt door het overnemen van nieuwe woonwijken.
49	Groep Mooren	Een toename van 104 prullenbakken, waar zijn die 104 prullenbakken extra geplaatst	Onderhoud kapitaalgoedern	De verklaring is tweeledig. Door oplevering van nieuwe wijken is er spraken van autonome groei van het areaal. Dat gaat om een klein aantal. Daarnaast is er in 2024 een nieuwe, geautomatiseerde wijze van tellen doorgevoerd die gelinkt is aan het beheersysteem. Hierdoor is het areaal scherper in beeld. Na een verbeter slag worden de ondergrondse containers nu beter meegenomen in de telling. Dat verklaart de hoge stijging.
50	Groep Mooren	Een stijging van 364 lichtmasten, waar zijn die 364 lichtmasten geplaatst?	Onderhoud kapitaalgoedern	De verklaring is tweeledig. Door oplevering van nieuwe wijken is er spraken van autonome groei van het areaal. Dat gaat in het geval van lichtmasten om een wat groter getal. Fase 3 Braassemerland is daar een voorbeeld van. Daarnaast is er in 2024 een nieuwe, geautomatiseerde wijze van tellen doorgevoerd die gelinkt is aan het beheersysteem. Hierdoor is het areaal scherper in beeld.

51	Groep Mooren	Waar zijn die extra 79 speeltoestellen geplaatst in 2025?	Onderhoud kapitaalgoederen	Zoals bij de vragen over de jaarrekening 2024 al is aangegeven, zegt de hoeveelheid speeltoestellen niet zoveel. Er kan op een verouderde speelplek een groot speeltoestel zijn weggehaald waar drie losse toestellen voor terug zijn gekomen (bijvoorbeeld verschillende speelaanleidingen of leeftijdsverschillen per toestel). We houden geen specifieke lijst bij met het exacte aantal speeltoestellen per locatie voor en na renovaties. Hier volgen een aantal voorbeelden: Er zijn verschillende locaties in 2025 gerenoveerd waarbij toestellen zijn bijgeplaatst ten opzichte van de oude situatie, zoals de speelplekken aan de Van Veenstraat in Oude Wetering en het Waterryck in Roelofarendsveen. Ook zijn er meerdere sport- en speeltoestellen bijgekomen door het project Gezonde Buurten in Leimuiden. Maar ook door de nieuwe speelplekken voortkomende uit woningbouw, zoals bijvoorbeeld aan de Mastweg in Leimuiden en de Glanswier in Roelofarendsveen.
52	Groep Mooren	Er is een afname van asfalt, graag uitleg hoe dit kan?	Onderhoud kapitaalgoederen	Dit past in de trend van het afwaarderen van wegen. Bij reconstructies wordt het asfalt dan vervangen door element verharding.
53	Groep Mooren	Er is een afname van 52 bruggen, graag uitleg bij welke eigenaren deze bruggen zijn gekomen?	Onderhoud kapitaalgoederen	Er in 2024 een nieuwe, geautomatiseerde wijze van tellen doorgevoerd die gelinkt is aan het beheersysteem. Gekoppeld met een ambtelijke inzet om de gegevens nog beter in het systeem te verwerken verklaart deze daling.
54	Groep Mooren	Wat is de reden dat de aflossingen van 10894 (2025) naar 6804 (2029) gaan met de wetenschap dat het krediet niet verminderd?		Voor wat betreft de langlopende financiering in de begroting wordt uitgegaan van fixe leningen voor de duur van 10 jaar (daar is de rentevisie ook op gebaseerd; cf treasurystatuut). Kenmerkend van dit soort leningen is dat deze niet tussentijds afgelost worden maar in een keer op vervaldatum. Reden waarom deze ook als zodanig opgenomen zijn in de meerjarenbegroting. Op de meerjarenbalans is zichtbaar dat de leningenportefeuille meebeweegt met de investeringen.

55	Groep Mooren	2025 335410 voordelig 2024 40454 voordelig Waar zit het verschil in?	60	Renteberekening en renteresultaat	Het verschil betreft het totaal aan taakvelden toe te rekenen rente en de aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag). Dit verschilt per jaar maar binnen de kaders van de wet- en regelgeving mag het rentomslagpercentage binnen een marge van 0,5% worden afgerond. Bij de begroting wordt geprobeerd meerjarig een zo stabiel mogelijke renteomslagpercentage te hanteren. Wijziging in investeringen; betekent wijziging in financiering; wijziging aan taakvelden toe te rekenen rente; en mogelijk wijziging aan het renteomslagpercentage. Het renteresultaat is groter in 2025 met name doordat investeringen ogv Kineo/Sportpad achterbleven; waardoor ook de financiering hiervoor; en feitelijk minder rentetoerekening nodig was dan aan de taakvelden is toegerekend (renteomslag).
56	Groep Mooren	Vof Braassermerland; Wat zijn de kosten geweest van het rioleringsprobleem fase 1, 2 en 3?		VOF Braassemerland	Fase 1 en 2 wordt op dit moment nog voorbereid door de VOF. En ook betaald door de VOF. Fase 3 is recent uitgevoerd door de VOF, omdat dit in de herstelovereenkomst viel heeft de gemeente hier niet aan betaald. Tijdens het werk bleek er nog één probleem te zijn die niet in de herstelovereenkomst viel tussen Dura Vermeer en de VOF. De gemeente heeft er voor gekozen om dit toch te laten herstellen. Dit heeft €17.700 ex btw gekost.

57	Groep Mooren	Graag uitleg HR stijging van 39000 Regionaal bureau leerplicht Bijdrage regulier HR-stijging van 20000	Verbonden partijen	De bijdrage van Kaag en Braassem aan het Regionaal bureau leerplicht (RBL) wordt anders weergegeven in de jaarrekening van 2025 dan in de jaarrekening van 2024. In 2024 worden er in de Jaarrekening 2024 (p. 58) 3 aparte bijdragen aan Holland Rijnland weergegeven: de reguliere bijdrage, de bijdrage voor het RBL en daarnaast een losse jaarlijkse bijdrage aan een programma ter voorkoming van vroegtijdige schoolverlaters (VSV). In de jaarrekening 2025 (p.78) spreken we nog maar van 2 bijdragen (de reguliere en een bijdrage aan het RBL). De bijdrage aan het programma (VSV) wordt vanaf 2025 geïnd via de bijdrage aan het RBL en is dus in de jaarrekening 2025 niet meer apart opgenomen. Dit is een van de redenen dat de bijdrage aan het Regionaal bureau leerplicht hoger lijkt. Andere reden is dat op 20 december 2023 het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland instemde met het voorstel om de formatie van het RBL op te hogen en zo meer in lijn te brengen met de formatierichtlijn voor leerplichtorganisaties. De structurele lasten hiervan worden gedekt uit een verhoging van de bijdrage van de aan het RBL deelnemende gemeenten met € 307.257. Dit bedrag is in 2025 (gedeeld naar omvang gemeente over de 11 deelnemende gemeenten) voor het eerst in rekening gebracht en is de andere verklaring voor de hogere bijdrage aan het RBL. Daarnaast is de reguliere bijdrage aan Holland Rijnland over 2025 (tov 2024) conform de indexaties voor Loon- en prijscompensatie verhoogd.
----	--------------	---	--------------------	---

58	Groep Mooren	Waarom een stijging van bijdrage als het eigen vermogen is verdubbeld bij de omgevingsdienst West?	Verbonden partijen	Onderdeel van het eigen vermogen zijn enkele bestemmingsreserves, waaronder een reserve taakstelling. Deze taakstelling betreft een korting op het tarief aan de deelnemende gemeenten. De tarieven stijgen wel, maar minder snel als gevolg van de korting. De bestemmingsreserve is nodig om dit ook in de toekomst op te blijven vangen.
59	Groep Mooren	Bedrijfsvoeringsorganisatie Rijn en Braassem Graag uitleg van het verschil omvang vreemd vermogen 2024 6831842 2025 1905106	Verbonden partijen	Op pagina 65 is de tekst opgenomen van BVO naar centrumregeling in de jaarstukken 2025. Zie vergadering C&K 10 juni 2026. Sinds begin 2018 is de gemeenschappelijke regeling “Bedrijfsvoering organisatie (BVO) Rijn en Braassem” opgericht. Dit is het samenwerkingsverband tussen de gemeente Kaag en Braassem en de gemeente Alphen aan den Rijn dat zorg draagt voor de ICT-dienstverlening. Op 25 november 2024 heeft uw raad ingestemd met het opheffen van de gemeenschappelijke regeling per 31 december 2025. De BVO is overgegaan per 1 januari 2026 in een centrumregeling Alphen aan den Rijn. Dit vanwege de behoefte om de bestuurlijke last te verminderen en meer te gaan samenwerken op gebied van informatisering, automatisering en innovaties. Het grootste voordeel van een centrumregeling ten opzichte van een BVO is dat beslissingen sneller kunnen worden genomen, omdat het niet meer langs het BVO-bestuur hoeft. De gemeente Alphen aan den Rijn is de centrumgemeente en de gemeente Kaag en Braassem is regiogemeente. De regiogemeente neemt de diensten af van de centrumgemeente Alphen. Dit is dan ook gelijk de reden waarom het vreemd vermogen sterk is afgenomen eind 2025 alvorens de BVO is opgeheven.

60	Groep Mooren	BNG Graag uitleg waarom uitgekeerde dividend met meer dan een ton is gedaald?	Verbonden partijen	De nettowinst van de BNG daalde in 2025 ten opzichte van 2024. Omdat de BNG een vast dividendbeleid hanteert (circa 50% van de nettowinst wordt beschikbaar gesteld voor dividend), daalde de omvang van het uitgekeerde dividend mee.
61	Groep Mooren	Cyclus heeft een stijging in resultaat van 2,198 000, wat is de bijdrage van de gemeente aan cyclus?	Verbonden partijen	Het resultaat betreft het saldo 2024 omdat de jaarstukken over 2025 nog niet beschikbaar zijn. De gemeentelijke bijdrage aan Cyclus bedroeg in 2025 (op basis van bevoorschotting) € 2,8 miljoen. Na nacalculatie (korting en vergoedingen) komt dit op € 2,6 miljoen.
62	Groep Mooren	Alliander - Graag uitleg van daling dividend 357.000	Verbonden partijen	In 2024 ontving de gemeente naast het dividend over 2023 ook een interim dividend 2024. In 2025 is het reguliere dividend 2024 ontvangen en geen interim dividend 2025. In 2024 heeft Alliander aangegeven het dividendbeleid opnieuw te onderzoeken. In 2025 zijn gemeenten schriftelijk geïnformeerd over de uitkomst en is er een voorstel gedaan voor een dividendplafond. Alliander wil een groter deel van de winst herinvesteren in de energienetten en zo de behoefte aan relatief dure externe financiering beperken. Ondanks dat Kaag en Braassem niet voor dit voorstel heeft gestemd, is dit wel aangenomen (Kaag en Braassem bezit 0,46% van de aandelen).
63	Groep Mooren	Vof Braassermerland Jaarrekening 2024 gaat over 010123 en 311223 Jaarrekening van 2025 gaat over 1125 en 1126 Mis ik nu een jaar?	Verbonden partijen	De jaarrekening 2024 gaat over het boekjaar 2024. Dus er zou geen jaar moeten ontbreken., Het is niet helemaal duidelijk waar deze vraag vandaag komt. Kunt u aangeven op welke paginanummer deze informatie heeft aangetroffen?

64	Groep Mooren	Hoe komt het dat het maaibestek jaarlijks moet worden bijgesteld/verkeerd wordt aangenomen door de gemeente?	Het feit dat de prijs door de gemeente onjuist wordt ingeschat, berust naar onze mening op een onjuiste aanname. Uit de recente aanbesteding blijkt dat de door uw raad gereserveerde budgetten, gezien de huidige marktomstandigheden, niet langer toereikend zijn.
65	Groep Mooren	Onderwijshuisvesting is in 1 jaar 211000 duurder geworden, graag uitleg waar deze stijging in zit?	In 2025 zijn er hogere kosten met name door het huren van tijdelijke units voor Kaskade (halverwege 2024 gestart) en hogere afschrijvingskosten. Hogere afschrijvingen komen door afboeking: de voormalige school locatie in Rijsaterwoude - de Woudse Juffen - was nog niet volledig afgeschreven, met verkoop van de Woudse Juffen moest de nog resterende boekwaarde worden afgeboekt naar NUL euro (maakt na verkoop geen onderdeel meer uit van materiële vaste activa).
66	Groep Mooren	Het openbaar vervoer laat een stijging zien van 77000, graag uitleg waar deze stijging door komt?	Dit betreft de noodzakelijke kosten voor het vervangen van de motoren van de veerpont naar Kaag Eiland.
67	Groep Mooren	Graag kostenspecificatie van media 528000 euro en wat is de reden van daling kosten tov 2024?	Dit betreft de gemeentelijke subsidie aan de Bibliotheek en de kosten voor Informatiepunt Digitale Overheid (IDO). De kosten in 2025 zijn lager ten opzichte van 2024 vanwege het terugvorderen van inrichtingskosten uit 2024.
68	Groep Mooren	Wat is arbeidsparticipatie en wat is de reden van de stijging in kosten 173000?	(Netto) arbeidsparticipatie is het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking. Daarnaast is arbeidsparticipatie de benaming van een van onze grootboeknummers. Ten opzichte van de bijgestelde begroting is er minder uitgegeven dan verwacht. Dit is waar we op sturen. Als we kijken naar de algemene kosten zien we onder andere dat we in 2025 meer begroot hebben voor de re-integratie van inwoners, dus de begeleiding naar werk.

69	D66	In het jaarverslag worden zorgen geuit over personeelstekort en werkdruk. Bijvoorbeeld bij Publiekszaken. Ook wordt in de kadernota het risico van kosten voor inhuur benoemd. Daar tegenover staat dat jong afgestudeerden van MBO/HBO/WO aantoonbaar moeilijk aan de slag komen. Biedt de gemeente K&B werkervaringsplekken, stages en/of traineeships om deze jongeren op te leiden en ervaring te bieden?	69	Paragraaf 6 - Verbonden partijen	Waar mogelijk (indien tijd en mogelijkheid is voor begeleiding) bieden wij mogelijkheden voor stages (bijvoorbeeld BBL), traineeships en werkervaringsplekken. We zijn een erkend leerbedrijf. Daarnaast is er de mogelijkheid tot detachering vanuit andere overheidsinstellingen om nieuwe medewerkers uiteindelijk bij ons in dienst te laten treden. Om concurrerend te zijn op de arbeidsmarkt krijgen bij onze werving en selectie indien mogelijk starters en kandidaten die (nog) niet aan het functieprofiel voldoen kansen om geselecteerd te worden op basis van competenties, tenzij bepaalde kennis of vakopleidingen noodzakelijk zijn. Medewerkers kunnen door opleiding en ervaring doorgroeien naar een volgende functie.
70	CDA	Vanaf 2025 is de logiesbelasting ingevoerd. Uitgangspunt hierbij was dat de opbrengsten moeten worden geïnvesteerd aan recreatie; Vraag 1; Wat zijn de ervaringen met de logiesbelasting in 2025	27	Logiesbelasting	Indien met deze vraag wordt bedoeld hoe de invoering van de logiesbelasting in de uitvoering is verlopen, kan worden geconcludeerd dat de nieuwe heffing goed is ingepast binnen het takenpakket van de organisatie. Sinds de invoering zijn er enkele vragen van ondernemers ontvangen over het doen van aangifte. Deze ondernemers zijn persoonlijk te woord gestaan en begeleid bij het aangifteproces. Wanneer de vraag betrekking heeft op de daadwerkelijke investeringen in recreatie vanuit de opbrengsten van de logiesbelasting, wordt verwezen naar de beantwoording van vraag 72.
71	CDA	Vraag 2; Wegen de ambtelijke kosten van inning in 2025 op tegen de opbrengsten (in de begroting 2025 staat een opbrengst van 38 K)	27	Logiesbelasting	Deze kosten zijn meegenomen in de herziene Dienstverleningsovereenkomst Uitvoering Belastingtaken die in het eerste kwartaal van 2025 door zowel het college van Alphen aan den Rijn als Kaag en Braassem ondertekend is. Zoals in de achtergrondinformatie van het raadsvoorstel invoering logiesbelasting gemeld bedragen de structurele kosten voor de heffing en inning van logiesbelasting € 27.000,- (bij ongewijzigd beleid).

				Logiesbelasting is als ingroeimodel opgenomen in de begroting, de daadwerkelijke opbrengst logiesbelasting 2025 bedroeg € 58.442,-	
72	CDA	Vraag 3; Hoeveel van de opbrengst 2025 is daadwerkelijk geïnvesteerd in recreatie?	27	Logiesbelasting	In het raadsakkoord, bij het CUP 2.0 én bij het vaststellen van de verordening logiesbelasting heeft de raad als uitgangspunt genomen om de te verwachte opbrengsten te investeren in de recreatieve sector. In 2025 is in totaal € 58.442 aan logiesbelasting geïnd. De uitgaven gericht op recreatie bedroegen meer dan de ontvangen logiesbelasting. Onder meer is geïnvesteerd in Kaag en Braassem Promotie, inclusief bijdragen aan de Nationale Molendag, Nationale Monumentendag en Sailin, de realisatie en het onderhoud van recreatieve steigers, boerenlandpaden en het watertappunt in Leimuiden. Daarnaast is bijgedragen aan de deelname aan diverse initiatieven, zoals de Hollandse plassen, de fietspont Kaag, Historisch Actief en de Jeneverboom.
73	CDA	De dekking bedraagt 103%. Baten mogen de kosten niet overschrijden. Zie tekst onderaan blz. 39. Vraag 1 Wordt het teveel geïnde bedrag (ongeveer € 150K) komend jaar teruggegeven aan de burgers door de tarieven dan te verlagen?	38	Afvalstoffen-heffing	Op grond van het BBV moet het incidentele overschot ingezet worden ten gunste van de kosten voor afvalinzameling. Voor de begroting 2027 moeten wij een nieuwe kostenonderbouwing & tariefberekening maken. Het is nu nog niet aan te geven of dit leidt tot een tariefsverlaging, omdat er, als gevolg van nieuwe verbrandingsbelastingen en CO2-heffingen sprake is van sterke kostenstijgingen. Wel dient dit bedrag ingezet te worden om voorziene kosten te reduceren.

74	CDA	Vraag 2; Op welke wijze gaan we voorkomen dat wij teveel afvalstoffenheffing innen?	38	Afvalstoffenheffing	Gemeenten moeten voor het bepalen van de hoogte van de afvalstoffenheffing vooraf (bij de begroting) een tarifiering berekenen die kostendekkend is. Het BBV sluit incidentele meevallers niet uit en heeft hier regelgeving voor: overschotten dienen ofwel toegevoegd te worden aan een reserve/voorziening, of gebruikt te worden voor verwerking in het tarief. Wij zien dit overschot nu nog als incidenteel (deed zich in voorgaande jaren niet voor), maar nemen dit mee in de kostenonderbouwing voor volgend jaar.
75	CDA	In 2025 is een voorziening gevormd van € 223K. Voorheen was deze post er niet. Onlangs was er een bericht in het nieuws over de enorme kostenposten die er landelijk aan zitten te komen voor het onderhoud van de civiele kunstwerken. Op blz. 53 staat in de tabel bij civiele kunstwerken in de kolom 'Achterstallig onderhoud' nnb. Echter in de toelichting op blz. 54 staat dat het nieuwe beheerplan voor de jaren 2025-2029 in 2025 is vastgesteld. Ons inzins zou er hierom financiële duidelijkheid over het achterstallig onderhoud moeten zijn. Onze vragen; Vraag 1; In hoeverre houdt deze voorziening rekening met de hoge toekomstige kosten?	53 en 101	Voorziening onderhoud civiele kunstwerken	De voorziening (en het verloop van stortingen en onttrekkingen daarin) is gevormd op basis van het vastgestelde beheerplan. De doorrekening hiervan is gedaan over een periode van 25 jaar, maar het beheerplan zelf wordt om de 4 jaar geactualiseerd. Het BBV staat niet toe om in de voorziening een willekeurig bedrag op te nemen voor achterstallig onderhoud. Een dergelijk bedrag moet onderbouwd zijn. Zolang de kosten niet bekend zijn, mag hier geen reservering voor worden gemaakt in de voorziening. Dit moet worden meegenomen in de eerstvolgende actualisatie van het plan.

76	CDA	Vraag 2; Wat is de invloed van het onderhoud aan de civiele kunstwerken de komende jaren op de begroting?	53 en 101	Voorziening onderhoud civiele kunstwerken	Als bijlage is het financiële overzicht opgenomen wat onderdeel vormde van het raadsvoorstel in 2025. Deze consequenties zijn reeds in de meerjarenbegroting verwerkt.
77	CDA	Vraag 3; In hoeverre is er een goede beheersing van de kosten voor de civiele kunstwerken?	53 en 101	Voorziening onderhoud civiele kunstwerken	De beheersing van de kosten voor de civiele kunstwerken is in belangrijke mate geborgd in het vastgestelde Beheerplan Civiele Kunstwerken. Dit plan is tot stand gekomen na een complete inventarisatie en biedt een zo volledig mogelijk inzicht in de huidige en toekomstige onderhoudsbehoefte, waardoor kosten tijdig worden voorzien en gespreid. Hierdoor houdt de gemeente structureel zicht op de te verwachten uitgaven en kan zij hierop adequaat sturen. Door het beheerplan periodiek te actualiseren, wordt het bovendien mogelijk om prioriteiten te stellen en onderhoud planmatig uit te voeren, wat bijdraagt aan het voorkomen van onverwachte kosten en budgetoverschrijdingen.

78	CDA	Welke maatregelen uit de Taskforce zijn in 2025 al zichtbaar en welke nog niet?	43-44	Jeugdzorg	Naar aanleiding van de integrale analyse van de gespecialiseerde jeugdhulp in Holland Rijnland (KokxDeVoogd, januari 2025) hebben de 13 gemeenten besloten prioriteit te geven aan de uitvoering van de eerste twee maatregelenpakketten. Deze zijn gericht op versterking van de lokale regie, betere sturing op zorggebruik, beheersing van wachtlijsten en kosten, en de ontwikkeling van een toekomstbestendig zorglandschap. Inmiddels is een regionale programmadirecteur aangesteld en zijn diverse implementatieactiviteiten in gang gezet. Belangrijke onderdelen hiervan zijn de herijking van de regiovisie, de verduidelijking van de reikwijdte van de jeugdhulpplicht, de actualisatie van de gemeentelijke jeugdverordeningen, de invoering van het werken met beschikkingen en de verdere professionalisering van governance en programmasturing. Over de herijkte regiovisie en de aangepaste verordening heeft eind 2025 regionale besluitvorming plaatsgevonden. De gemeentelijke besluitvorming wordt in 2026 afgerond. Ten aanzien van het werken met beschikkingen is, na zorgvuldige afweging van verschillende uitvoeringsvarianten, de voorkeur uitgesproken voor een decentrale inrichting. In oktober 2026 wordt hiervoor een uitgewerkt inrichtingsontwerp verwacht ter voorbereiding op de implementatie. <i>(zie pagina 29 voor de rest van de beantwoording)</i>
----	-----	---	-------	-----------	--

Daarnaast is in 2026 het Regionaal Uitvoeringsplan 2026–2027 vastgesteld. Hiermee wordt gewerkt aan zowel de continuïteit van de uitvoering als aan structurele verbeteringen, met focus op instroombeheersing, versterking van regie, actieve sturing op door- en uitstroom en de doorontwikkeling van het zorglandschap. Voor wat betreft de regie op lopende jeugdhulpvoorzieningen loopt Kaag en Braassem vooruit op de regionale ontwikkeling. In samenwerking met de SOZ wordt gewerkt aan de verdere uitwerking hiervan, waarbij de positionering van het Jeugd- en Gezinsteam in relatie tot de gespecialiseerde aanbieders nader worden verkend. In basis voeren de screeners vanuit het JGT Kaag en Braassem, regie op alle casussen waar gecontracteerd aanbod wordt ingezet. Daarnaast voert het JGT op basis van het dashboard van de SOZ, specifiek regie op meest kostbare en 18-/18+ casussen.

79	CDA	Hoeveel woningaanpassing > 50.000 euro zijn er in 2025 uitgevoerd?	43	WMO	Die zijn er in 2025 niet geweest.
----	-----	--	----	-----	-----------------------------------

80	CDA	Welke contractuele afspraken met Tom in de Buurt en Driemaster beperken de financiële risico's?	43	WMO	De Driemaster ontvangt per jaar een vastgesteld subsidiebedrag (binnen de contractduur). Binnen de vastgestelde opgaven is dit het maximale bedrag waar zij de activiteiten voor kunnen organiseren. Overschrijding van het subsidiebedrag is een financieel nadeel voor De Driemaster, niet voor de gemeente. Dit is contractueel afgesproken. Tom in de Buurt ontvangt per jaar een lumpsumbedrag (binnen de contractduur). Ook dit is een maximumbedrag waar Tom in de Buurt de ondersteuning voor moet leveren. Overschrijding van het lumpsumbedrag is een financieel nadeel voor Tom in de Buurt, niet voor de gemeente. Bovendien zijn met de verlenging van Tom in de Buurt de lumpsumbedragen tot en met 2029 reeds vastgelegd (exclusief indexering), waardoor dit contractueel al is afgesproken voor de komende jaren. Voor beide partijen geldt dat we als gemeente in control blijven door regelmatig contractgesprekken te voeren. En daarnaast zijn er contractafspraken dat de partijen 2x per jaar een inhoudelijke en financiële verantwoording afleggen aan de gemeente. Hierdoor kunnen wij tijdig bijsturen indien dit noodzakelijk is.
----	-----	---	----	-----	--

81	CDA	Dit instrument dragen we al jaren uit als een groot succes. Op pagina 19 worden 62 geregistreerde personen genoemd. Dat vinden we op de (gevoelsmatige) grote zorgvraag niet echt veel. Op welke wijze wordt dit geregistreerd? Is er een mogelijkheid om dit beter te monitoren?	19	Welzijn op recept	Welzijn op Recept is een groot succes omdat deze interventie bijdraagt aan de beweging van zorg naar welzijn, die we niet alleen binnen de gemeente maar ook landelijk, willen maken. Totaal zijn er in 2025 82 mensen doorverwezen naar Welzijn op Recept. Ook zien we de aantallen onder de jeugdigen die worden doorverwezen naar Welzijn op Recept stijgen. De aantallen worden geregistreerd door De Driemaster. In 2026 ligt de focus op het versterken van de samenwerking met verwijzers. Zichtbaarheid en samenwerking zijn van invloed op de cijfers. Voor het verbeteren van de monitoring ligt een kans in de registratie via het zorgplatform VIPLive. Het doel is om alle aanmeldingen via VIPLive te laten verlopen vanuit de eerstelijnszorg. Naar verwachting zullen de doorverwijzingen de komende jaren nog toenemen vanwege de doorontwikkeling van Welzijn op Recept.
82	CDA	Hoeveel jongeren < 27 jaar hebben een uitkering aangevraagd en wat is de meerjarige prognose?	19	Werk en inkomen	In 2025 hebben 20 jongeren onder de 27 jaar een uitkering aangevraagd. In totaal ontvingen in 2025 34 jongeren onder de 27 jaar een uitkering. Van jongeren onder de 27 bestaat er geen officiële meerjarige prognose. Landelijk stijgt het aantal jongeren in de bijstand de afgelopen 3 jaar. Hier is is geen eenduidige reden voor, maar in ons eigen bestand zien we dat er bij nagenoeg alle jongeren sprake is van psychische of fysieke belemmeringen, of beide.
83	CDA	Zijn de maximale impacts gebaseerd op historische feiten of expertinschatting?	44	Weerstands-capaciteit	Voor elk risico onderbouwen we de maximale impact - waar mogelijk - met data. Bij sommige risico's, zoals de open-einderegeling, combineren we historische gegevens met expertinschattingen. Andere risico's, zoals het geschil Grietpolderweg, kunnen uitsluitend op deskundige beoordeling worden gebaseerd. Wanneer een risico zich nog nooit heeft voorgedaan—zoals een cyberaanval—ontbreekt eigen historische data. In die gevallen gebruiken we, waar beschikbaar,

				ervaringscijfers van andere gemeenten. De onderbouwing is dus per risico afhankelijk, waarbij het streven wel is om deze te baseren op data en expertinschattingen.
84	CDA	Welke projecten lopen het grootste risico op overschrijding en welke middelen hebben we om overschrijding te voorkomen?	Bouwkosten	Het is niet eenduidig vast te stellen welke projecten het grootste risico lopen op overschrijding. Dit hangt sterk samen met externe factoren, waaronder (geo)politieke ontwikkelingen, die moeilijk te voorspellen zijn. Wel wordt er zorgvuldig voorbereid met aandacht voor risico's, via goede planning, risicomanagement en continue monitoring. Waar mogelijk treffen we beheersmaatregelen, maar volledige voorspelbaarheid is niet realistisch.
85	Kern1 1	Wat willen ondernemers en gemeente bereiken met het EOP en heeft dit al resultaten opgeleverd voor ondernemers?	32 Programma 3 : Economie en bedrijventerrein en	De intensieve samenwerking tussen het EOP en de gemeente zorgt voor korte lijnen, waardoor de gemeente snel weet wat er speelt en waarop geacteerd kan worden. Zo dragen de ondernemers samen met de gemeente bij aan een goed ondernemersklimaat. Dit vertaalt zich in samenwerkingen zoals het organiseren van bijvoorbeeld de Banenmarkt, maar ook in de totstandkoming van een standplaatsenbeleid, iets wat een uitgesproken wens van het EOP is. Ook op regionaal niveau heeft de samenwerking haar vruchten afgeworpen, zoals bij de lobby richting de provincie om verdere ontwikkeling van bedrijvenpark A4 mogelijk te maken. Zonder de inzet van onder andere het

EOP was dit een stuk lastiger geweest. Het uiteindelijke doel is om meer ruimte te creëren voor onze eigen lokale ondernemers.